

Aantal contacten met huisarts licht toegenomen

Huisarts steeds minder op huisbezoek

In 2000 heeft ruim drie kwart van de bevolking minimaal één keer contact gehad met de huisarts. In het afgelopen decennium was dit cijfer stabiel. Wel is er vanaf de jaren tachtig sprake van een lichte toename van het gemiddelde aantal contacten per jaar met de huisarts. Ook zijn er verschuivingen op de wijze waarop het contact met de huisarts plaatsvindt. Zo verdubbelde tussen 1981 en 2000 het percentage telefonische contacten en verminderde het percentage huisbezoeken door de huisarts met bijna een factor drie.

In 2000 consulteerde ruim drie kwart van de (thuiswonende) Nederlandse bevolking minimaal één maal de huisarts. Bij de mannen waren dat er ongeveer zeven op de tien en bij vrouwen ruim acht op de tien. Hoe ouder de leeftijdsgroep, hoe hoger het percentage personen dat minimaal één maal per jaar de huisarts raadpleegt. Dit cijfer daalt naarmate het opleidingsniveau stijgt. Bij ziekenfondsverzekerden ligt het percentage personen dat minimaal één maal per jaar de huisarts raadpleegt met 78 hoger dan bij particulier verzekerden (72 procent).

Stijging en stabilisatie

Tussen 1981 en 1990 steeg het percentage personen dat jaarlijks minimaal één maal de huisarts consulteert van 69 naar 75. Daarna stabiliseert het cijfer en blijft het op ongeveer 76 procent steken.

Vergelijkbare ontwikkelingen van stijging en stabilisatie zijn van toepassing op de afzonderlijke groepen mannen en vrouwen, onderscheiden leeftijdsgroepen en ziekenfonds- en particulier verzekerden. Het aantal jaarlijkse contacten met de huisarts is daarentegen in de afgelopen twintig jaar licht doch gestaag gestegen. Hadden in de begin jaren tachtig de mensen gemiddeld nog 3,5 keer per jaar contact met de huisarts, eind jaren negentig lag dit gemiddelde op vier. De toename is het sterkst bij 65-plussers. Hier steeg het gemiddelde aantal contacten van vijf keer per jaar in de begin jaren tachtig naar ruim zes keer per jaar eind jaren negentig. Bij mannen, vrouwen, bij fonds- en particulier verzekerden is er sprake van een overeenkomstige, licht stijgende trend in het aantal contacten.

Steeds minder huisbezoeken

In de manier waarop men contact heeft met de huisarts zijn in de afgelopen twintig jaar enige verschuivingen opgetreden. Begin jaren tachtig kwam bijna 80 procent van alle contacten met de huisarts tot stand door bezoek aan de praktijk van de huisarts zelf. Met krap 82 procent in de jaren negentig is dit praktijkbezoek enigszins toegenomen. De telefonische consulten met de huisarts zijn in de periode 1981–2000 aanmerkelijk sterker toegenomen. In de begin jaren tachtig bedroeg het percentage telefonische consulten met de huisarts ongeveer 6. Eind jaren negentig is dit cijfer vrijwel verdubbeld tot 12 procent. Daar staat dan wel weer tegenover dat het aantal afgelegde huisbezoeken door de huisarts in deze periode fors verminderde. Bedroeg in de begin jaren tachtig het percentage huisbezoeken nog zo'n 15 procent van alle contacten met de huisarts, eind jaren negentig is dit met nog maar 6 procent meer dan gehalveerd.

Jaar-op-jaar fluctuaties

De daling in het huisbezoek is bij particulier verzekerden aanmerkelijk groter dan bij ziekenfondsverzekerden. Tot aan de jaren negentig is er bij ziekenfondsverzekerden sprake van een vrijwel gelijkblijvende situatie. Pas daarna doet de daling in het huisbezoek duidelijk zijn intrede. Bij particulier verzekerden is er, ondanks de soms grillige jaar-op-jaar fluctuaties, van meet af aan sprake van een min of meer gestage daling in het percentage huisbezoeken door de huisarts.

De afname is waarneembaar in alle leeftijdsgroepen, maar is verreweg het grootst bij de 65-plussers.

Frans Frenken en Ferdy Otten

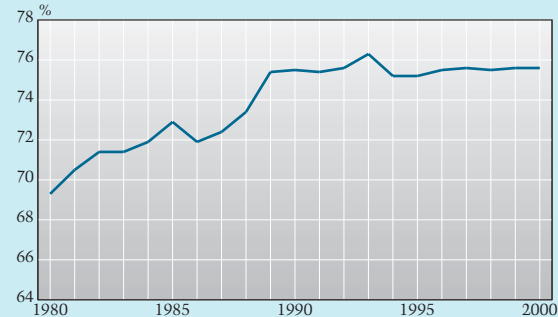
Huisartsencontact

De gegevens over huisartsencontact zijn afkomstig van de *Gezondheidsenquêtes* 1981–1996 en van de module 'Gezondheid en Arbeid' van het *Permanent Onderzoek Leefsituatie* (POLS) 1997–2000. De voorheen afzonderlijk gehouden *Gezondheidsenquête* is in 1997 opgegaan in POLS.

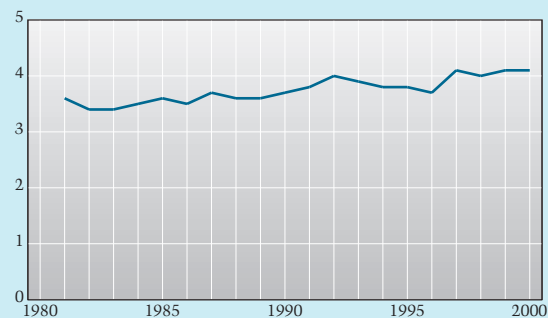
In de POLS-module 'Gezondheid en Arbeid' worden jaarlijks aan ongeveer tienduizend personen vragen gesteld over medische consumptie, gezondheid en leefstijl. In de *Gezondheidsenquêtes* zijn eveneens jaarlijks ongeveer tienduizend personen bevraagd. De gegevens zijn alleen representatief voor de niet-institutionele bevolking van Nederland. Alle cijfers zijn gebaseerd op steekproefonderzoek en hebben daarom een onnauwkeurigheidsmarge.

Contacten met huisarts, 1981–2000

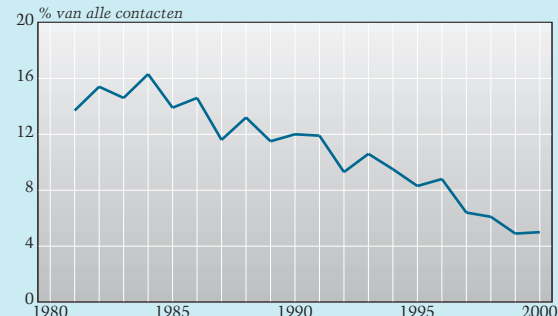
personen met contact per jaar

aantal contacten per persoon per jaar

aandeel huisbezoeken

aandeel huisbezoeken naar leeftijd

